ژمارە (8) 8/ 4/2007
بڵاوکراوەیەکی گشتی ئازادە دوو هەفتە جارێك لە خورماتوو دەردەچێت

مۆبایل چەکی مۆدێرنە بۆ کوشتنی ئافرەتان

(مۆبایل) ئەو ئامێرە سەردەمییەیە کە دونیایەکت بۆ بچوك دەکاتەوە و کار ئاسانیت بۆ دەکات، بەڵام بە داخەوە لە وولاتەکەی ئێمە خەریکە ببێتە چەکێکی مۆدێرنەت بۆ کوشتن وئازاردانی جەستەیی و دەروونی ئافرەتان! ئەویش بە بەکارهێنانی لەلایەن هەندی کوری هەرزەکار بۆ رابواردن وکات بەسەربردن، ئاخر کورى چاك ئەو دیاردە ناشرینە رەنگە رۆژی لە رۆژان بنەماڵەکەی ئێوەش بگرێتەوە! ئەو نوکانەی تۆ ئاراستەی ژمارەی کچێکی دەکەیت دەبێتە هۆی سووتانی جەستەیەك! گومانی تیانییە ئەمە هەست نەکردنە بە بەرپرسیارێــــتی و خولانەوەیەتی لەناو کەپتەکانی جەستە و ئەقــڵی، بەڵام لاوی هێژا دەبێ دڵنیابێت ئەمە رێگا چارەنییە دڵنیاش بە لەسەر وێنەیەك، نامەیەك بۆ مۆبایلی خوشکی هاورێکەت رەنگە ببێتە هۆی کوشتنی، یانیش ببێتە هۆی کوشتنی خۆت بەدەستی باوك وبرای کچە! جا برای بەرێزم تۆ چۆن دەرونیەن دەژیت کە بویتە هۆی مردنی کچێکی فریشتە ئاسا، ئەبی تۆ ئەم راستیە بزانی کۆمەڵگاکەی ئێمە کۆمەڵگایەکی خێڵەکی وباوك سالارییە، لەسەر ئەو نوکانەی تۆ رەوانەی دەکەی زۆر ژن ومێر لە یەکتر جیابونەتەوە، زۆر کچ ئازاری پێ دەگات بەدەستی باوك و براکانییەوە، بەرێزم ئەو کاتەی دەتەوێ وێنەی کچێکی جوانکیلە بگری لە کاتی پەرینەوەی لە شەقام! خوشــك وخێزانی خۆت بێتە بەرچاو کاتێك کورێکیتر وێنەی ئەوانت بۆبنێرێ چی دەکەی؟ ئێستا تۆ لەگەڵ خۆت بدوێ بزانە تۆ قەبوڵی دەکەیت یان تووشی بەرپەرچ دانەوە دێیت؟ لاوی بەرێز تۆ نەوەی ئایندەی دەبێ بزانی ئازادی وسەربەستی مانای بەد رەوشتی ناگەیەنێ، هەوڵ بدە زیاتر ژیربیت و بۆ هەر هنگاوێك ئەقڵ وهۆش ومەعریفە بەکاربێنە، چونکە هەنگاوی چەوت چەند لەسەر بەرامبــــــەرت دەژمێـــــــــردرێت ئەوەندەش لەسەر تۆ دەژمێردرێ، بەهیوای ژماردنی هەمووهەنگاوێك پێش ئەوەی دەستی پێبکەی تا ببیتە مرۆڤێکی نمونەیی و بەرهەمهێن لەگۆمەڵــــــگاکـــــەمـــــان.

ن/بناری مام خالۆ

چەند پەیڤێك بۆ هێژا عەبدوڵڵا گەرمکی

ن/شلێر عوسمان گەرمیانی/ هۆڵەندا
Shlir_gamiyani@hotmail.com

(گەر دژایەتی نەکرێی بزانە هیچت نەکردووە): گەرمکی سەرەتا دەستی ماندوونەناسانەت دەگوشم لەبەر ئەوەی ماوەیەکی درێژە لەسەر سایتەکانی ئەنتەرنێت و رۆژنامەکاندا نووسینەکانت دێنە پێش چاوم، بەهیوای نووسینی باشترین لەبەرێزت دەخوازین . بێگومان خوێنەری هێژا پێم وابێ هەر تاکێك لەتاکەکانی ناو کۆمەڵگا گەر هەندێ چالاك بێت دەبێت زیاتر هەوڵبدەین و چالاکتری بکەین بۆ ئەوەی پتر هانبدرێت. ئەمەش بێگومان بۆ چالاکبوونە، ئێمەی کورد گشتمان دەزانین لاوەکانمان هەموویان بەدووی شتی کلاسیکدا دەگەرێن و هیچ وەلامێکی وا نا بینرێ کە ببێتە وەلام بۆ ئێستا و داهاتووی نزیك، بەرای من بۆ ئەمرۆی گەنجانی کوردیش بۆ ئەوەی زیاتر بتوانن خۆیان پێش بخەن مەسەلەی خوێندن و خوێندنەوە زۆر گرنگە ئەمەش راستییەکە و نکۆڵی لێ ناکرێت بێ گومان .

یەکێکیش لەو گەنجانەی کە ئەمرۆ لەباشووری کوردستاندا لەرێگەی نووسینەکانییەوە ناسیومە بەرێز (عەبدوڵڵا گەرمکی)یە کە ماوەیەکی درێژە لەسایتەکاندا بەتایبەت موتابەعەی بابەتەکانی دەکەم و زۆربەی نووسینەکانی سەبارەت بەکێشەکانی گەنجە، پێم وابێ بەرێزی قوڵبوونەوەیەکی زۆر قوڵی هەیە لەسەر مەسەلەی گەنجان و شلۆڤەی باشی هەیە سەبارەت بەم مەسەلەیە . نووسینێکی تری بەرێز (گەرمکی). ئەو نووسینەیە و کە بەو ووتەیە دەست پێدەکات (گەر دژایەتی نەکرێی بزانە هیچت نەکردووە) لەو نووسینەیدا مرۆڤ دەتوانێ نووسەری بەرێــز هەڵبسەنگێنێ بەرێزی شلۆڤەکانی بەم شێوەیەیە و باس لەئەوە دەکات گەر مرۆڤێك بۆ نموونە گەرەکی بێت وەرچەرخانێك درووست بکات. بێگومـان زۆر و زەحمەتـــــی زۆر دەبینـــــی لەهەمانکاتدا دژایەتی دەکرێ، بۆیە هەر کەسێك لەکارەکەیدا گەر دژایەتی نەکرێ ئەوە هیچ بەهیچ ناکات. هەر بۆنموونە تۆ گەر نووسەری دەبێت بەنووسینەکانت ئەوەندە کاریگەری هەبێ تا ئەو ئاستەی دژایەتی بکرێت یان لەهەر جێگەیەکی تردا ئەوەش ئاشکرایە لەکوردستاندا زۆربەی زۆری بەرپرسان دز و گەندەڵن، بۆیە دەبێت دژایەتی بکرێن تا بنرکردنی ئەو گەندەڵیە .

هەروەها لەچەند رۆژی رابردوودا دەنگوێ ئەوەم بیست ئێستا لەگەرمیاندا رۆژنامەیەك دەردەخەن بەناوی (بانگەشەی گۆڕان) دەستخوشیان لێ دەکەم، من بەم نووسینە بەئەرکی خۆمم زانی کە لەرێگەی نووسینێکەوە ئحساسەکانی خۆم بۆ کاك عەبدوڵڵا دەربرم .

بەهەمانشێوە نووسەرگەلێکی تری گەنج هەن کە بەراستی توانیویانە ببنە رۆژنامەوان یەکێك لەو نووسەرە گەنجانە کە جێی بەنجەی دیارە بەرێز (دانا رزگار)ە زۆر خۆشحاڵم ئەوروکە لەگەرمیاندا کەسانی وەك ئەم بەرێزانە هەڵدەکەون بەبێ ئەوەی هیچ حزبێك بتوانێت بەپارە و پـوول بیانکاتـە دەروێـشی خۆیـان و هەروەهـا چەندین قەڵەمی تری نوێ هەیە، بەراستی ئێمە بەردەوام لەسەر ماڵپەرەکان تەماشای بابەتەکانیان دەکەین و زۆربەی نووسینەکانیان بۆ خۆمان وەك وانە دەبینین. لەگەڵ ئەوپـــــەری ریـــــزمـــــدا .

وێنە و مێژوو

مێژوی ئەم وێنەیە دەگەرێتەوە بۆ ساڵی (1973) یاری زانـانی یانـەی "یـەکێتی"ە لـە گۆڕەپـانی چـەقەڵە لـە خورماتوو . راوەستاوان لە راستەوە بۆ چەپ . شەهید نامق سدیق ، شەهید سەباح محەممەد شەریف ، عەبدولوتەلیب حەمید ، موحسین عەباس ، ئیحسان شاهۆ ، محەممەد رەشید ، شەهید عەلی جەهاد . دانیشتوانان لە راستەوە بۆ چەپ . نەجات عوبێد ، بورهان ئەحمەد ، مەحمود کەریم ، فازڵ محەممەد ، حوسێن عەلی حەنزەل ، نازم عوبێد .

ئا/ عومەر ئاوارە

بەشانازیەوە دەڵێم مامۆستایەکی تەنسیبم

م.جەلال جەبار محەممەد
ناوەندی دیریاسین

لە وەتی ژمارەیەك لە خوێندکارانی خورماتوو بەهەوڵ وکۆششی دڵسۆزان خوێندنیان تێداکراوە بە کوردی ، پەروەردەی صلاح الدین کێشەی تری نەماوە تەنها خوێنکارییەکان و مامۆستاکانی نەبێت !! لە کاتێکدا پەروەردەی ناوبراو دەستەڵاتی بەسەر ئەودوای قەزاکانیدا نییە کەچی فەرمان بە پەروەردەی شارێکی کوردستانی دەکات بریارە ناواقیعی و شۆڤینیەکانی دەرهەق بە مامۆستا تەنسیبەکان جێ بەجێ بکات . دیارە توانای ئەمرکردنیان لە وەوە سەرچاوەی گرتووە کە کەسانێك هەن لە شارەکەی خۆماندا جێی متمانەی ئەتوانن و بەهەمان ئاراستەکار ئەکەن . بۆ هەموو نەتەوەیەکی زیندووی سەر زەوی هەیە رۆڵەکانی بەزمانی زگماکی خۆیان نجوێنن کوردیش لەو نەتەوانەیە کە لە رِوی زمان و مێژوو و کولتور و جوگرافیاوە تایبەتمەندێتی خۆی هەیە بۆیە ناکرێت زمانی نەتەوەیەکی تر زمانی سەرەکی خوێندن و نووسینی رۆڵەکانی بێت .
لە دوای پرۆسەی ئازادی ئێراقەوە زنجیرەیەك بریاری شۆڤینیانە لە پاشماوەکانی بەعسەوە رەوانەی پەروەردەی خورماتوو کرایەوە هەمووی گوزاشت لەوە دەکات کە هێشا عەقڵیەکانی کۆن بەسەریاندا زاڵە . لە دوا بریاریانجا مامۆستایانی تەنسیب بە (وافدین) ناودەبەن و بە زمانێکی پر لە رِق و کینە و هەرِشەوە فەرمان ئەکەن بەهیچ شێوەیەك مامەڵە لەگەڵ ئەو مامۆستایانەدا نەکرێت بە خەیاڵی خۆیان دەیانەوێ رەورەوەی مێژوو بگەرێتەوە دواوە و دەسەڵاتە لەکیس چووەکەیان بەسەرماندا بسەپێنن . وەڵامی ئێمەش مل گەچ نەکردنە بە خۆیان و بریارەکان کە شەرعیەتیان نییە بەلای ئێمەوە . ئەو مامۆستایانە رۆڵەی رەسەنی ئەم شارەن و کەس ناتوانێ گومان لە دڵسۆزی و لێهاتوویان بکات .ئەگەر رۆژانێك نەیانتوانیبێت دابمەزرێت چونکە قابیل نەبوون بەرامبەر بەدامەزراندن خزمەت بە بەعسی و رێبازەکەی بکەن یاخود سەربەرازانە سەر قاڵی کاروکاسبی بوون و بژێوی ژیانیان بۆ ماڵ و منداڵیان دابین دەکرد ئەوە مایەی شانازیە و لە پلە و پایەیان کەم ناکاتەوە .
ئەمرۆ مامۆستای تەنسیب خاوەنی پەیامێکی پیرۆزە ، ئەرکێکی مێژوویی چارەنووس سازی گرتۆتە ئەستۆ ئەویش زەمینە خۆشکردنە بۆ گەرانەوەی خورماتوو بۆ باوەشی هەرێمی کوردستان و فێرکردنی منالانی کورد بەزمانی شیرینی کوردی و گەشە پێدانی گیانی کوردایەتیە لەناخیاندا هەر وەها رێنیشاندەریانن بۆ ئەوەی لە ئایندەدا کاری گەری ئیجابیان هەبێت لەسەر کۆمەڵگای کوردەواری . لەم ساڵانەی رابردوو مامۆستای تەنسیب سەلماندی کەبەتوانا و لێ هاتوون لە بواری پیشەکەیاندا و خۆیان بەبەرپرسیار دەزانن لە ئاست نەوەی دوارۆژی گەلەکەمان ، شارستانیانە هەڵس و کەوت دەکەن خوێنداکارندا بەپەرۆشەوە خۆیان تەیار کردووە بە نوێترین شێوازەکانی وانە وتنەوە کە لە خولە جیاجیاکانەوە بەدەستیان هێنا . ئاستی بەرز و خوێندنی زیرەکی خوێندکارانی بەشی کوردی شایەد حاڵی ئەم قسانەن. بناغەیەکی توند و تۆڵ و توپمەی خوێندنی کوردی لە شارەدا بنیاد نراوە هەرِشەی داخ لە دڵان کاری تێناکانت و پاشە کشێی پێناکات .

عەشقی من خۆشم ئەوێت

عەشقی من خۆشم ئەویت , تا رِادەیەك کە ئامادەم هەتا لوتکە سەخت و بەرزەکانی ژیان بە بێ وەستان برِۆم و ماندویەتی رِێگا هەتا کاتێ کە لەگەڵ مندایت هەست پێ نەکەم . عەشقی من خۆشم ئەویت . تا ئەو رِادەیەی کە ئەستێرەکان و مانگ ئاسمانیان خۆش ئەوێت و پێویستیان بە بوونی هەیە , منیش پێویستیم بە بوونت هەیە .عەشقی من خۆشم ئەویت , تا ئەو رِادەیەی کە لەرزینی دەستم هیزی نوسین و لێوەکانم هێزی ووتنی ئەم هەستەیان نیە. عەشقی من خۆشم ئەویت, بەو رِادەیەکە سوتانی دار لە ناو ئاگردا بە ئازارە , دووری لە تۆ بۆم قورس و بە ئازارە. عەشقی من خۆشم ئەویت , تا رِادەیەك کـــە ئـــــەمەوێ ئـــــەوەندە بگرم و هــــتاوار بـــــکەم هەتــــــا چرکە ژمێرەکانی کاتژمێر دڵیان بۆم بسوتێ و بە خێراییەکی زیاتر لە سەر پەرِەکانی رِۆژگار بسورِێنەوە هەتا رِۆژی بینینی من و تۆ زووتر بێت. عەشقی من خۆشم ئەویت , هەر بەو رِادەیەی کە ئاو لە وشك بوون ئەترسێ , من لەوەی کە رِۆژێك لێم عاجز بیت و بە تەنیا جێم بهێڵی ئەترسم. عەشقی من خۆشم ئەویت , تا رِادەیەك کە بە هەناسەکانمەوە هەتا ناخم رِۆشتیت و هەموو خانەکانی لەشم بە بۆنی خۆشی هەنگاوەکانت گیانێکی تازەیان بە بەردا هاتۆتەوە. عەشقی من خۆشم ئەویت , تا رِادەیەك کە رِادەکەی دەست نیشان ناکرێت .من لە گەڵ تۆدا زیندوم , خۆشم ئەویـــــــت